

Силабус курсу
ФІЛОСОФІЯ НАУКИ

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень
 Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
 Спеціальність: 035 Філологія
 Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
 перша – англійська
 Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література»

Дні занять: згідно розкладу по факультетах
 Консультації: вівторок, четвер 14.20- 15.40, ауд. 46

Рік навчання: 1, Семестр: 1

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП Канд.філос.наук., доц. **Морська Наталія Львівна**

Контактна інформація morska_nataliia@tnpu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Філософія науки» спрямована на підготовку магістрантів як фахівців у сфері науково-дослідної роботи, зокрема, має сприяти глибокому усвідомленню сутності наукового пізнання, аналізу науки як специфічного знання, духовного виробництва і соціального інституту, а також дисципліна ознайомить із загальними закономірностями розвитку науки, її структурою, рівнями, методологією і методами наукового пізнання.

Структура курсу

Години			Тема	Результати навчання	Завдання
ле кц.	се м.	са м.р			
2	2		1.Філософія науки, її предмет і основні проблеми	Знати сутність філософії, предмет і структуру філософського знання, оперувати філософськими категоріями, аналізувати особливості виникнення та предмет філософії науки, а також основні проблеми філософії науки.	Питання, обговорення
2	2		2.Історія становлення філософії науки	Аналізувати особливості становлення філософії науки, знати історичні коріння взаємозв'язку філософії та науки. Характеризувати основні положення концепцій позитивізму, неокантіанства, прагматизму, феноменології, герменевтики.	Питання, обговорення
2	2		3.Наука як феномен цивілізації	Характеризувати поняття і визначення науки. Розглядати науку як складний суперечливий феномен, аналізувати її як специфічний тип знання, як особливу пізнавальну діяльність та структурний соціальний інститут.	Питання, дискусія
2	2		4.Наука як знання. Моделі та закономірності розвитку наукового знання	Аналізувати науку як специфічне знання, розрізняти критерії наукового знання, Характеризувати функції наукового знання: описування, пояснення, розуміння, передбачення. Визначати моделі та закономірності наукового знання.	Питання, тести

		6	5.Структура наукового знання	Визначати наукове знання як цілісну систему. Характеризувати та розрізняти за критеріями емпіричний, теоретичний і метатеоретичний рівні наукового знання.	Тести
2	2		6.Наука як пізнання. Основні форми наукового пізнання	Визначати науку як специфічне пізнання. Аналізувати критерії наукового пізнання. Розрізняти і характеризувати основні форми наукового пізнання: емпіричний факт, проблему, ідею, гіпотезу.	Питання, тести
	2		7.Наука як соціальний інститут	Мати розуміння науки як соціального інституту та вміти аналізувати його основні структурні елементи. Визначати специфіку відносин, цінностей і норм поведінки характерних для даного соціального інституту.	Питання, презентації
		6	8.Методологія наукового дослідження	Знати особливості проведення наукового дослідження. Розрізняти загальні підходи і принципи наукового дослідження. Знати і характеризувати методи дослідницької діяльності.	Тести
2	2		9.Історична еволюція науки	Формувати уявлення про розвиток науки як неперервний процес накопичення і ускладнення фактів, понять, істин, теорій, методів та ін. Знати особливості історичних етапів науки, роль та значення наукових революцій у їх формуванні.	Питання, метод «Світове кафе»
		8	10.Основні етапи розвитку науки	Визначати основні етапи розвитку науки та специфіку історичного буття науки. Характеризувати особливості класичної, некласичної та постнекласичної науки.	Тести
2	2		11.Розвиток науки в Україні	Знати особливості генези науки в Україні. Аналізувати проблеми історичного та сучасного розвитку української науки. Визначати пріоритетні галузі вітчизняних досліджень та їх місце у розвитку світової науки.	Питання, есе
		8	12.Наука як феномен культури	Аналізувати науку як особливу форму духовної діяльності і феномен культури. Визначати цінність наукових знань та функції науки у житті суспільства. Розрізняти специфіку наукового, філософського та естетичного освоєння світу.	Метод «Куб»
		8	13.Наука в сучасній цивілізації	Визначати особливості сучасного етапу розвитку науки, характеризувати поняття сучасної наукової картини світу. Аналізувати системність і синергетику як нові парадигми сучасної науки.	Метод «Меседж»
		8	14.Наука і сучасна освіта	Характеризувати поліваріантність поняття «освіта». Визначати особливості освіти як специфічної сфери діяльності. Аналізувати особливості та можливості взаємозв'язку науки та освіти. Розрізняти проблеми у сфері сучасної освіти та роль науки у їх вирішенні.	Метод «Аналітичні висновки»
		8	15.Етика науки	Визначати предметне коло та проблемне поле етики науки. Аналізувати поняття «етос науки». Знати етичний кодекс ученого та вміти характеризувати моральні імперативи науки, моральні проблеми наукового дослідження та етичні засади сучасної науки.	Метод «Прес»
		8	16.Філософія інтелектуальної власності	Аналізувати поняття та еволюцію концепту інтелектуальної власності. Визначати об'єкти та проблеми інтелектуальної власності. Характеризувати право інтелектуальної власності та особливості його захисту.	Питання, порівняльний аналіз

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК1	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК2	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК3	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК4	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК11	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ЗК12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	Програмні результати навчання
ПРН2	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
ПРН4	Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
ПРН12	Здатність розуміти і поділяти цінності академічної доброчесності, усвідомлювати ризики, пов'язані з недоброчесною академічною поведінкою, діяти у навчальних і професійних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики, розпізнавати академічну недоброчесність і давати їй належну оцінку.
ПРН17	Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі..

Літературні джерела

1. Философия науки / под ред. С.А. Лебедева: Учебное пособие для вузов. Изд. 5-е, перераб. и доп. М.: Академический Проект; Альма Матер, 2007, 731 с.
2. Степин В.С. История и философия науки. М., 2011, 423 с.
3. Голубинцев В.О., Данцев А.А., Любченко В.С. Философия наук. Ростов н/Д, 2007, 541 с.
4. Мареева Е.В., Марев С.Н., Майданский А.Д. Философия науки. М.: Инфра-М., 2010, 333 с.
5. Ратніков В.С., Макаров З.Ю. Історія та філософія науки. Хрестоматія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Вінниця: Нова книга, 2009, 416 с.
6. Кохановский В.П. и др. Философия науки в вопросах и ответах. Ростов н/Д: Фенікс, 2006, 352 с.
7. История и философия науки. Под ред. Мамзина А.С., СПб.: Питер, 2008, 304 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час

контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Moodle).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми: 1,2,3,4,6,7,9,11) – робота на семінарських заняттях	40
Модуль 2 (теми: 5,8,10,12,13,14,15,16) – самостійна робота	40
Підсумковий контроль (теми 1-16) – тести, завдання	20

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом